

ВИМОГИ МІЖНАРОДНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ЗІ СТАНДАРТИЗАЦІЇ ДО КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИПРОБУВАЛЬНИХ ТА КАЛІБРУВАЛЬНИХ ЛАБОРАТОРІЙ

Гладка Л.А., доцент; Грицина О.О., студентка

Серед сучасних глобальних світових проблем людства екологічній проблемі відведено одне із перших місць. При вирішенні цих проблем необхідно використовувати мільйони результатів, обробляти і порівнювати їх, що можливо тільки за умови їх повного порівняння. Виміри дають можливість усвідомити стан речей, дати їм характеристику, зробити порівняння, а на кінцевому етапі прийняти рішення. До числа засобів вимірювальної техніки належать міри, вимірювальні прилади і вимірювальне устаткування.

Закон України «Про метрологію та метрологічну діяльність» визначає правові основи забезпечення єдності вимірювань і державі, регулює суспільні відносини у сфері метрологічної діяльності. Державною метрологічною службою з метою перевірки дотримання вимог законодавства. Одним з об'єктів державного метрологічного контролю і нагляду є засоби вимірювальної техніки.

Випробувальні та калібрувальні лабораторії, якщо вони мають намір показати, що і них функціонує система управління, повинні бути технічно компетентні і здатні отримувати технічні обґрунтовані результати.

Органи акредитації, що визначають компетентність випробувальних та калібрувальних лабораторій, повинні використовувати ДСТУ ISO/IEC 17025:2006 «Загальні вимоги до компетентності випробувальних та калібрувальних лабораторій», як основоположний під час їх акредитації. Стандарт встановлює вимоги до нормального управління. Організація, до складу якої входить лабораторія, повинна бути самостійною правовою одиницею з юридичною відповідальністю.

До обов'язків лабораторії входить випробування та калібрування таким чином, щоб були виконані вимоги цього стандарту і задоволені потреби замовника, органів влади або організацій, що здійснюють офіційне визнання.

Лабораторія повинна документально оформити свої політики, системи, програми, процедури та інструкції в обсязі, необхідному для забезпечення якості результатів випробування та калібрування. Документація системи повинна бути доведена до відома відповідного персоналу, усвідомлена ним, доступна йому та бути виконана.

Лабораторія повинна періодично і відповідно до заздалегідь встановлених графіка та процедури проводити внутрішні аудити своєї діяльності, щоб пересвідчитися чи відповідає вона, як і раніш, вимогам системи управління та цього стандарту.

Стандарт встановлює вимоги до технічної компетентності для видів випробування та калібрування, що проводить лабораторія.

Точність та вірогідність випробування та калібрування, проведених лабораторією, визначають такі чинники:

- людський чинник;
- приміщення та умови довкілля;
- методи випробування та калібрування і оцінювання придатності методів;
- устаткування;
- простежуваність вимірювання;
- відбирання зразків;
- поводження з випробовуваними та призначеними для калібрування виробами.

Стандарт встановлює вимоги до технічної компетентності для видів випробування та калібрування. Що проводить лабораторія.

Загальне зростання використання систем управління підсилює потреби лабораторій, які входять до складу більших організацій або надають інші послуги, використовувати систему управління навколишнім середовищем, що відповідає ДСТУ ISO – 14000, а також систему управління якістю, що відповідає ДСТУ ISO – 9001. Через це увагу було приділено вміщенню всіх тих вимог ДСТУ ISO – 14000 та ДСТУ ISO – 9001, що стосуються послуг з випробування та калібрування, які охоплює система управління лабораторії.

Таким чином, випробувальні та калібрувальні лабораторії. Що дотримують вимог стандарту ДСТУ ISO/IEC 17025 – 2006, будуть функціонувати також відповідно до вимог ДСТУ ISO – 14000 та ДСТУ ISO – 9001.

Проте відповідність системи управління навколишнім середовищем, в межах якої функціонує лабораторія. Вимогам ДСТУ ISO – 14000 не є доказ здатності лабораторії отримувати технічно обґрунтовані дані та результати. Також доведена відповідність цьому стандарту не означає відповідності системи управління навколишнім середовищем, в межах якої лабораторія функціонує, усім вимогам ДСТУ ISO – 14000.

Визнання результатів випробування та калібрування треба сприяти в тому випадку, якщо лабораторії дотримуються стандарту ДСТУ ISO/IEC 17025 – 2006 і якщо вони отримують акредитацію від органів, що уклали угоди про взаємне визнання з подібними органами, які використовують цей стандарт.

Список використаної літератури:

1. ДСТУ ISO/IEC 17025 – 2006 загальні вимоги до компетентності випробувальних та калібрувальних лабораторій. – Київ.: Держспоживстандарт України, 2007.